EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.4.2020.
COM(2020) 172 final

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji pričuve za nepredviđene izdatke u 2020. radi pružanja hitne pomoći državama članicama i dodatnog povećanja sredstava za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu/rescEU u odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Uredbom Vijeća (EU, EURATOM) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020.[1] („Uredba o VFO-u”) omogućuje se mobilizacija pričuve za nepredviđene izdatke od maksimalno 0,03 % bruto nacionalnog dohotka 28 država članica EU-a kao instrument za slučaj krajnje nužde kojim se omogućuje reakcija na nepredviđene okolnosti. U okviru tehničke prilagodbe VFO-a za 2020.[2] na temelju članka 6. Uredbe o VFO-u utvrđen je apsolutni iznos pričuve za nepredviđene izdatke za 2020. od 5 096,8 milijuna EUR.

Komisija je danas dostavila nacrt izmjene proračuna br. 2/2020[3]. U nacrt je uključeno ukupno povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za naslov 3. *Sigurnost i građanstvo* u iznosu od 3 000,0 milijuna EUR za financiranje ponovne aktivacije Instrumenta za hitnu potporu (ESI) u Uniji kako bi se državama članicama pomoglo u ublažavanju posljedica pandemije bolesti COVID-19 i dodatno povećala sredstva za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu/rescEU zahvaljujući kojima će se stvoriti veće zalihe i koordinirati distribucija ključnih resursa diljem Europe. To je povećanje dopuna drugih povećanja sredstava koja se odnose na isti naslov u ukupnom iznosu od 423,3 milijuna EUR koji je Komisija već predložila u nacrtu izmjene proračuna br. 1/2020[4].

S obzirom na nedostatak prostora za preraspodjelu u okviru naslova 3. te u skladu s danas dostavljenim prijedlogom izmjene Uredbe o VFO-u kako bi se uklonilo ograničenje područja primjene tog instrumenta[5], Komisija je u nacrtu izmjene proračuna br. 2/2020 predložila da se iskoristi ukupna razlika do gornje granice za obveze u ukupnom iznosu od 2 042,4 milijuna EUR raspoloživom u okviru tog posebnog instrumenta[6].

Osim toga, uz nacrt izmjene proračuna br. 2/2020 priložen je Prijedlog[7] o izmjeni Odluke (EU) 2020/265 o mobilizaciji instrumenta fleksibilnosti u 2020.[8] Na temelju tog prijedloga, kojim se predloženi iznos za mobilizaciju povećava za 316,6 milijuna EUR, ukupna mobilizacija u 2020. iznosit će 1 094,4 milijuna EUR i potpuno će se iskoristiti iznos koji je na raspolaganju u okviru tog posebnog instrumenta.

Naposljetku, Komisija kao krajnje rješenje predlaže mobilizaciju pričuve za nepredviđene izdatke za 2020. u iznosu od 716,4 milijuna EUR kako bi se osiguralo potpuno financiranje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u vezi s rashodima u okviru naslova 3. općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2020. iznad gornje granice za preuzimanje obveza.

---

1 SL L 347, 20.12.2013., str. 884.
2 COM(2019) 310, 15.5.2019.
3 COM(2020) 170, 2.4.2020.
4 COM(2020) 145, 27.3.2020.
5 COM(2020) 174, 2.4.2020.
6 Taj iznos uzima u obzir i preostalu razliku iz 2019. (1 316,9 milijuna EUR) koja je stavljena na raspolaganje za 2020. u okviru „Tehničke prilagodbe u vezi s posebnim instrumentom” koju je Komisija danas donijela (COM(2020) 173, 2.4.2020.).
7 Prvi prijedlog za izmjenu te odluke bio je priložen nacrtu izmjene proračuna br. 1/2020, no zamjenjuje ga taj drugi prijedlog.
8 COM(2020) 171, 2.4.2020.

2. OBRAZLOŽENJE MOBILIZACIJE

2.1. UVOD

Hitna potpora može se dodijeliti na temelju Uredbe (EU) 2016/369 u slučaju postojeće ili potencijalne prirodne katastrofe ili katastrofe uzrokovanje ljudskim djelovanjem, ako izniman učinak i opseg katastrofe uzrokuju teške i dalekosežne humanitarne posljedice u jednoj ili više država članica te samo u iznimnim okolnostima kada nijedan drugi instrument na raspolaganju državama članicama i Uniji nije dostatan.

Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je teški akutni respiratorni sindrom (SARS-CoV-2) i povezanu bolest (COVID-19) izvanrednim stanjem javnog zdravlja od međunarodnog značaja[9], odnosno globalnom pandemijom[10]. Pandemija bolesti u najpogođenijim je državama članicama već uzrokovala ozbiljne i dalekosežne posljedice za javno zdravlje, koje se i dalje pogoršavaju jer je teško pogođeno sve više država članica.

U nacrtima izmjene proračuna br. 1. i 2/2020 povećana su sredstva za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu/rescEU[11], radi iskorištavanja europskih strukturnih i investicijskih fondova pokrenuta je Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus[12], a rješavanju javnozdravstvene krize dijelom doprinose i drugi instrumenti Unije. Međutim,

zbog ozbiljnosti i opsega te krize potrebno je pronaći učinkovita rješenja za humanitarne posljedice povezane s javnim zdravljem koje je pandemija izazvala u Uniji.

S obzirom na navedeno Komisija predlaže da se zbog pandemije bolesti COVID-19[13] ponovno aktivira i izmijeni Instrument za hitnu potporu (ESI) u skladu s Uredbom (EU) 2016/369.

2.2. PRIČUVA ZA NEPREDVIĐENE IZDATKE KAO INSTRUMENT ZA SLUČAJ KRAJNJE NUŽDE

Člankom 13. stavkom 1. Uredbe o VFO-u pričuva za nepredviđene izdatke definira se kao instrument za slučaj krajnje nužde kojim se omogućuje reakcija na nepredviđene okolnosti. U skladu s točkom 14. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju[14], Komisija je analizirala mogućnosti preraspodjele znatnih iznosa u okviru postojećeg proračuna. U proračunu za 2020. Komisija je već predložila da se u potpunosti iskoristi nedodijeljena razlika do gornje granice za obveze u naslovu 3. Osim toga, u donesenom proračunu mobilizirano je 778,1 milijun EUR iz instrumenta fleksibilnosti. Stoga nema mogućnosti za daljnju preraspodjelu u okviru tog naslova.

Mobilizacija preostalog iznosa instrumenta fleksibilnosti predložena u nacrtima izmjene proračuna br. 1. i 2/2020 iznosi ukupno 1 094,4 milijuna EUR. Područje primjene ukupne razlike do gornje granice za obveze ograničeno je na rast i zapošljavanje i migracije i sigurnost te se ona ne može mobilizirati za mjere povezane s pandemijom bolesti COVID-19.

---

9 30. siječnja 2020.

10 11. ožujka 2020.

11 Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 924.).

12 Prijedlog Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje covida-19 [Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus], COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

13 COM(2020) 175, 2.4.2020.

14 SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Stoga je Komisija danas predložila izmjenu Uredbe o VFO-u kako bi se uklonilo ograničenje područja primjene ukupne razlike do gornje granice za obveze[15] i odmah mobilizirao puni raspoloživi iznos za Instrument za hitnu potporu te dodatno povećala sredstva za rescEU u nacrtu izmjene proračuna br. 2/2020. S obzirom na to da je cjelokupni iznos ukupne razlike do gornje granice za obveze i instrumenta fleksibilnosti nedovoljan za financiranje predloženog povećanja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, mobilizacija pričuve za nepredviđene izdatke za 2020. jedini je raspoloživi instrument, instrument u slučaju krajnje nužde, za financiranje preostalih dodatnih rashoda iznad gornje granice naslova 3.

2.3. UTJECAJ NEPREDVIĐENIH OKOLNOSTI NA PRORAČUN U 2020.

Komisija predlaže mobilizaciju 714,6 milijuna EUR iz pričuve za nepredviđene izdatke za pokrivanje dodatnih potreba povezanih s ponovnom aktivacijom ESI-ja.

Odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje osigurat će se u okviru gornje granice plaćanja za 2020. (i nakon toga), stoga nema potrebe za mobilizacijom pričuve za nepredviđene izdatke za plaćanja.

3. PRIJEBOJ PRIČUVE ZA NEPREDVIĐENE IZDATKE RAZLIKAMA DO GORNJE GRANICE U OKVIRU VFO-A

Člankom 13. stavkom 3. Uredbe o VFO-u propisuje se da se iznosi povučeni iz pričuve za nepredviđene izdatke u cijelosti prebijaju razlikama za tekuću ili naredne financijske godine.

U skladu s člankom 13. stavkom 4. Uredbe o VFO-u prebijeni iznosi ne koriste se dodatno u kontekstu VFO-a kako se ne bi prekoračile ukupne gornje granice za odobrena sredstva za obveze i plaćanja određene u okviru VFO-a za tekuću i buduće financijske godine. Stoga se pri mobilizaciji pričuve za nepredviđene izdatke za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u 2020. iz naslova 3. i s njome povezanim prijebojem mora poštovati ukupna gornja granica za obveze za godinu 2020., posljednju godinu razdoblja tekućeg VFO-a.

Komisija predlaže da se predloženo povećanje sredstava za rashode u okviru naslova 3. prebije nedodijeljenom razlikom koja je na raspolaganju u okviru gornje granice rashoda naslova *5. Administracija*.

Nakon prijeboja razlike u ukupnom iznosu od 633,7 milijuna EUR još bi trebale ostati u okviru gornje granice za rashode sljedećih naslova:

- 514,0 milijuna EUR u naslovu *2. (Održivi rast: prirodni resursi)*;
- 103,4 milijuna EUR u naslovu 4. *(Globalna Europa)*;
- 16,2 milijuna EUR u naslovu 5. *(Administracija)*;

Do drugih gornjih granica rashoda na raspolaganju ne bi bilo nijedne druge razlike.

Ukupna gornja granica za preuzimanje obveza za cijeli višegodišnji financijski okvir ostala bi nepromijenjena.

4. DODATNI ELEMENTI

Europski parlament i Vijeće podsjećaju se na to da se ova Odluka mora objaviti u Službenom listu Europske unije prije objave izmjene proračuna br.2/2020, u skladu sa zadnjom rečenicom članka 13. stavka 1. Uredbe o VFO-u.

[15] COM(2020) 174, 2.4.2020.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji pričuve za nepredviđene izdatke u 2020. radi pružanja hitne pomoći državama članicama i dodatnog povećanja sredstava za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu/rescEU u odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju[16], a posebno njegovu točku 14.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Člankom 13. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013[17] utvrđena je pričuva za nepredviđene izdatke od maksimalno 0,03 % bruto nacionalnog dohotka Unije.

(2) U skladu s člankom 6. Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 Komisija je izračunala apsolutni iznos te pričuve za nepredviđene izdatke za 2020. u svojoj Komunikaciji od 15. svibnja 2019. o tehničkoj prilagodbi financijskog okvira za 2020. u skladu s kretanjima BND-a [18].

(3) Komisija je ispitala sve druge financijske mogućnosti za odgovor na nepredviđene okolnosti u okviru gornje granice rashoda za 2020. u naslovu *3. (Sigurnost i građanstvo)* utvrđene u višegodišnjem financijskom okviru (VFO). Komisija je za naslov 3. VFO-a u 2020. predložila upotrebu ukupne razlike do gornje granice za obveze u ukupnom iznosu od 2 392 402 163 EUR te mobilizaciju instrumenta fleksibilnosti u ukupnom iznosu od 1 094 414 188 EUR. Mobilizacija pričuve za nepredviđene izdatke ipak je potrebna da bi se na potrebe koje proizlaze iz pandemije bolesti COVID-19 odgovorilo povećanjem odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u naslovu 3. VFO-a u općem proračunu Unije za financijsku godinu 2020. iznad gornje granice tog naslova, kako je predloženo u nacrtu izmjene proračuna br. 2/2020[19].

(4) Uzimajući u obzir tu vrlo specifičnu situaciju, ispunjen je uvjet krajnje nužde utvrđen u članku 13. stavku 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013.

(5) Ova bi Odluka trebala stupiti na snagu na isti dan kao i izmjena proračuna za 2020. jer se pričuvom za nepredviđene izdatke omogućuje financiranje određenih djelovanja iznad gornje granice koja je u VFO-u utvrđena za proračun za 2020.

---

16 SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

17 Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014.–2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).

18 Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 15. svibnja 2019. o tehničkoj prilagodbi financijskog okvira za 2020. u skladu s kretanjima BND-a (COM(2019) 310).

19 COM(2020) 170, 2.4.2020.

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za opći proračun Unije za financijsku godinu 2020. mobilizira se pričuva za nepredviđene izdatke kako bi se osigurao iznos od 714 558 138 EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iznad gornje granice za preuzete obveze naslova 3. (*Sigurnost i građanstvo)* višegodišnjeg financijskog okvira.

Članak 2.

Iznos od 714 558 138 EUR iz članka 1. prebija se razlikom do gornje granice iz naslova 5. Administracija za financijsku godinu 2020.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*